

Lavandula angustifolia

Foto: Harrie de Vries

Nomenclatuur/etymologie

De soort *Lavandula angustifolia* staat algemeen bekend als Echte lavendel of Engelse lavendel. De geslachtsnaam *Lavandula* is vermoedelijk afgeleid van het Latijnse werkwoord *lavare*, wat 'wassen' betekent, een verwijzing naar het gebruik van lavendel in baden en om kleding te parfumeren door de Romeinen. De soortnaam *angustifolia* is samengesteld uit het Latijnse *angustus* ('smal') en *folium* ('blad'), wat letterlijk 'smalbladig' betekent en verwijst naar de typische smalle, lijnvormige bladeren van deze soort.

Voorzitter: voorzitter.nrv@gmail.com
Secretariaat: secretariaat.nrv@gmail.com
Webmaster: webmasternrv@gmail.com

Website: nrvwebsite.nl
Facebook: <https://www.facebook.com/groups/505404964892414>

Taxonomie

Lavandula angustifolia is de botanische naam voor de meest winterharde en traditioneel gebruikte lavendelsoort.

- Rijk: Plantae
- Orde: Lamiales
- Familie: Lamiaceae (Lipbloemenfamilie)
- Geslacht: *Lavandula*
- Soort: *L. angustifolia*

Synoniemen

Vanwege de lange geschiedenis van cultivatie en het vroegere botanische onderzoek heeft *Lavandula angustifolia* verschillende synoniemen gekend. De meest voorkomende hiervan zijn:

- *Lavandula officinalis*
- *Lavandula vera*
- *Lavandula spica* (vaak gebruikt voor zowel *L. angustifolia* als *L. latifolia*, maar nu meestal vermeden om verwarring te voorkomen)
- Smalbladige lavendel

Variëteiten en cultivars

Er zijn talloze cultivars van *L. angustifolia* ontwikkeld, variërend in hoogte, bloemkleur en bloeitijd. Dit zijn slechts enkele van de populairste cultivars, met nadruk op hun kenmerken:

- *L. angustifolia* 'Hidcote': Een dwergvariëteit met zeer donkere, diep paarsblauwe bloemen en een compacte groeiwijze.
- *L. angustifolia* 'Munstead': Vroegbloeiende, halfhoge cultivar met middeldonker paarse tot lavendelblauwe bloemen, vernoemd naar de tuin van Gertrude Jekyll.
- *L. angustifolia* 'Folgate': Vroegbloeiende cultivar met helder violetblauwe bloemen en een goede olieopbrengst.
- *L. angustifolia* 'Royal Velvet': Middelhoge plant met zeer donkerpaarse, geurige bloemen die goed zijn voor culinaire toepassingen en drogen.
- *L. angustifolia* 'Dwarf Blue': Een compacte variëteit met blauwere bloemen dan 'Hidcote'.
- *L. angustifolia* 'Little Lottie' ('Clarmo'): Een dwergvorm met zachtroze bloemen.
- *L. angustifolia* 'Miss Katherine': Bekend om zijn donkerroze bloemkleur.
- *L. angustifolia* 'Vera': Wordt beschouwd als de oorspronkelijke soort en is vaak hoger.
- *L. angustifolia* 'Edelweiss': Een cultivar met zuiver witte bloemen.
- *L. angustifolia* 'Thumbelina Leigh': Een zeer compacte dwergvorm, goed voor potten.
- *L. angustifolia* 'Imperial Gem': Een statige, opgaande cultivar met donkerviolette bloemen.

Familie

Lavandula angustifolia behoort tot de Lamiaceae, de Lipbloemenfamilie. Deze familie omvat veel aromatische kruiden zoals munt, salie, tijm en rozemarijn, die allemaal bekend staan om hun hoge gehalte aan vluchtige oliën.

Hoogte

De hoogte van de plant varieert sterk per cultivar, maar de soort als geheel groeit als een halfheester tot een hoogte van 30 tot 60 centimeter. Sommige cultivars, zoals de dwergvormen, blijven onder de 30 cm, terwijl andere, zoals 'Royal Velvet', de 90 cm kunnen bereiken.

Bloemkleur

De bloemen van de soort zijn van nature violetblauw tot lavendelblauw. Door kweek zijn er cultivars ontstaan in vrijwel alle tinten van paars, van zeer donker violet ('*Hidcote*') tot zachtroze ('*Miss Katherine*') en wit ('*Edelweiss*'). De bloemen staan in onderbroken schijnaren aan de top van de bloemstelen.

Bladkleur

Het blad van de Echte lavendel is kenmerkend smal, lijnvormig tot lijnlancetvormig, en heeft een grijsgroene tot zilvergroene kleur. Dit grijsachtige uiterlijk wordt veroorzaakt door een dichte laag grijze sterharen op de bladeren, wat de plant helpt om water vast te houden en te beschermen tegen intense zon.

Bloeiperiode

Lavandula angustifolia bloeit typisch in de zomer, meestal van juni tot augustus. Deze soort staat bekend als de vroegst bloeiende lavendel van de meest gecultiveerde soorten en kan soms een tweede, kleinere bloei geven na een vroege snoei.

Standplaats

De plant is afkomstig van rotsachtige, droge, kalkrijke hellingen en gedijt het beste in de volle zon. Een essentieel vereiste is een goed doorlatende, zelfs schrale grond. Te veel vocht, vooral in de winter, is funest. Lavendel verdraagt kalkrijke en neutrale gronden, maar is minder geschikt voor zure bodems.

Herkomst

De Echte lavendel is inheems in het westelijke Middellandse Zeegebied, voornamelijk in het middengebergte van Zuid-Europa, Noord-Italië, Zuid-Frankrijk en de Balkan. Het groeit van nature op droge, zonnige en rotsachtige hellingen.

Soort gewas

Het is een halfheester (*chamaefyt*), wat betekent dat het een lage, houtachtige plant is die aan de basis verhout, terwijl de bovenste takken kruidachtig blijven en elk jaar teruggesnoeid moeten worden om de plant vitaal te houden. *L. angustifolia* is een wintergroene plant, wat het hele jaar door structuur en kleur geeft.

Vermeerderingswijze

De meest gebruikelijke en betrouwbare methode om cultivars te vermeerderen is via stekken, vaak van halfhoutige scheuten in de zomer of herfst. Vermeerdering door zaad is mogelijk, maar dit levert planten op met variabele kenmerken, wat ongewenst is bij cultivars.

Klimaatzone

Lavandula angustifolia is de meest winterharde lavendelsoort en is geschikt voor USDA Hardheidszones 5 tot 9. Dit maakt de plant zeer geschikt voor het West- en Midden-Europese klimaat, waar hij temperaturen tot ongeveer -15°C kan verdragen, mits de grond goed is gedraineerd.

Insecten

Lavendel staat bekend als een uitstekende bijen- en vlinderplant. De bloemen trekken een breed scala aan bestuivende insecten aan en zijn een rijke bron van nectar. De sterke geur helpt de plant om veel andere insecten en plagen af te weren.

Bronvermelding

https://nl.wikipedia.org/wiki/Echte_lavendel

<https://wilde-planten.nl/echtelavendel.htm>

<https://www.gardenia.net/guide/strongest-scented-english-lavender-varieties>

<https://www.rhs.org.uk/plants/articles/10-agm-articles/lavenders-agm>

Samenvatting

Onderwerp	Resultaat
Nomenclatuur/etymologie	<i>Lavandula</i> (wassen), <i>angustifolia</i> (smalbladig)
Taxonomie	<i>Familie: Lamiaceae, Geslacht: Lavandula, Soort: L. angustifolia</i>
Synoniemen	<i>Lavandula officinalis, Lavandula vera, Smalbladige lavendel</i>
Variëteiten en cultivars	<i>L. 'Hidcote', L. 'Munstead', L. 'Royal Velvet', L. 'Folgate', L. 'Edelweiss', L. 'Miss Katherine'</i>
Familie	Lamiaceae (Lipbloemenfamilie)
Hoogte	30- 60 cm (afhankelijk van de cultivar)
Bloemkleur	Violetblauw tot lavendelblauw, cultivars ook in donkerpaars, roze en wit
Bladkleur	Grijsgroen tot zilvergroen
Bloeiperiode	Juni tot augustus (vroegbloeiend)
Standplaats	Volle zon, zeer goed doorlatende, schrale, kalkrijke grond
Herkomst	Westelijk Middellandse Zeegebied (Zuid-Europa)
Soort gewas	Halfheester (<i>chamaefyt</i>), wintergroene vaste plant
Vermeerderingswijze	Stekken (halfhoutige scheuten), zaad (levert variatie)
Klimaatzone	USDA zone 5- 9 (zeer winterhard)
Insecten	Uitstekende bijen- en vlinderplant, weert andere plagen af door geur